

## Bevrijdingsdag De Rijk

We behoorden vast tot de laatste groep in De Rijk, die pas op 5 mei 1945 hoorde dat Nederland bevrijd was. Bijna iedereen had het de vorige avond al gehoord!

We waren amper op, toen er zeer luid en duidelijk aan de voordeurbel werd gerukt. Voor de deur stond een vrolijk springende Matty Terpstra, die meteen riep: *Hebben jullie het al gehoord? De oorlog is over!*

Matty was sinds enige tijd als onderwijzeres aan de Openbare Lagere School verbonden. Ze kwam van buiten De Rijk en woonde op kamers. Daarom zocht ze haar heil vaak bij ons, waar het gezelliger was, dan op haar onverwarmde kamer. We hadden het idee, dat ze de baan in De Rijk had aangenomen om even de luwte te zoeken en om aan de aandacht van zekere duitse instanties te ontkomen.

Maar naar zo iets vroeg je in die dagen niet.

Opmerkelijk was wel dat we, nadat ze op 5 mei de boodschap bij ons door de voordeur riep, haar nooit meer hebben teruggezien. Ze moest dringend weg, was alles wat ze nog zei.

Ze ging er vandoor en hoe de school zich ineens met een leerkracht minder moest behelpen was iets waar ze zich kennelijk het hoofd niet over brak.

In de Rechtestraat stonden her en der groepjes mensen, die met elkaar spraken en ook hing er al hier en daar een schoorvoetende roodwitblauwe vlag. Ook lieten zich al enkele Rijper jongemannen zien, gehuld in blauwe overalls en bewapend met een stengun.

Enkelen hadden zelfs een helm op het hoofd.

De berichten werden al gauw door aan ons bekende luisteraars van de "Engelse radio" bevestigd en ik wilde maar één ding: de intocht van de geallieerde troepen meemaken.

Ik pakte mijn fiets en reed nog maar weer eens de mij zo welbekende route naar Alkmaar.

Daar vertoonde zich hetzelfde beeld als in De Rijk.

Opgewonden met elkaar pratende mensen en vlaggen, die uit ramen werden gehangen. Al gauw verspreidde zich het gerucht dat de troepen vanuit het zuiden langs de Kennemerstraatweg Alkmaar zouden binnenrijden. Daar ging ik dus naar toe en stelde mij op tegenover het gebouw van de Ortskommandantur, dat er nu verlaten bij lag.

Geen Duitser liet zich meer zien.

Maar er kwamen Canadezen noch Britten om Alkmaar officieel te bevrijden en na enige tijd hield ik het voor gezien. Vooral toen ik hoorde zeggen, dat ze ook nog niet eens in Amsterdam waren gesignaleerd.

Teleurgesteld keerde ik huiswaarts.

Maar het zou nog uren duren voor ik weer thuis was, want ik was nog maar nauwelijks goed en wel buiten Alkmaar, toen de achterband van mijn fiets, die er toch al slecht aan toe was, finaal van de velg liep. Er zat niets anders op dan te lopen en na bijna drie uur wandelen met een onhandige fiets aan de hand kwam ik net voor etenstijd weer thuis.

Zwetend en moe.

Bijna een week later reed er een drietal militaire auto's met een stuk of tien Canadese soldaten aarzelend door de Rechtestraat. Ze vroegen zich duidelijk af, hoe het mogelijk was dat ze op basis van stafkaarten, die ze bij zich hadden, in zo'n griebus terecht konden komen.

Bij het Plukkerpleintje hield de voorste jeep halt, terwijl de bestuurder zorgelijk naar het Oosteinde tuurde. Hij vertrouwde het duidelijk niet.

Dan klom hij uit zijn wagen en kwam op mij af. Of ze op de goede weg naar Purmerend zaten?

Met mijn beste school-engels vertelde ik hem, dat de Beemsterbrug was afgebroken en dat ze daar met hun auto's niet overheen konden.

Op last van de Duitsers was het wegdek van de brug weggebro-

ken en er lag slechts een kleine houten noodloopbrug, waar je net met een fiets overheen kon.

Mismoedig draaide de Canadees zich om en gaf aan zijn maats order tot keren. Dat kon precies op het Plukkerpleintje.

Daarna verdween het gezelschap door de Rechtestraat en heeft via het Zuideinde waarschijnlijk de route naar Spijkerboor gevolgd.

Het was volgens mij de enige keer dat de Rijpers hun bevrijders in het echt in hun dorp zagen.